

Körforgásban az Európai Unió; – és mi felkészültünk?

Humusz Szövetség
Nulla Hulladék Konferencia
2020. Szeptember 24.

Markó Csaba

Körforgásos gazdaság jogszabály-csomag

Hulladék keretirányelv

Elhasználódott járművek

Elemek és akkumulátorok

Elektromos és elektronikus berendezések

Hulladéklerakás

Csomagolás

Határidő: 2020. július 5.

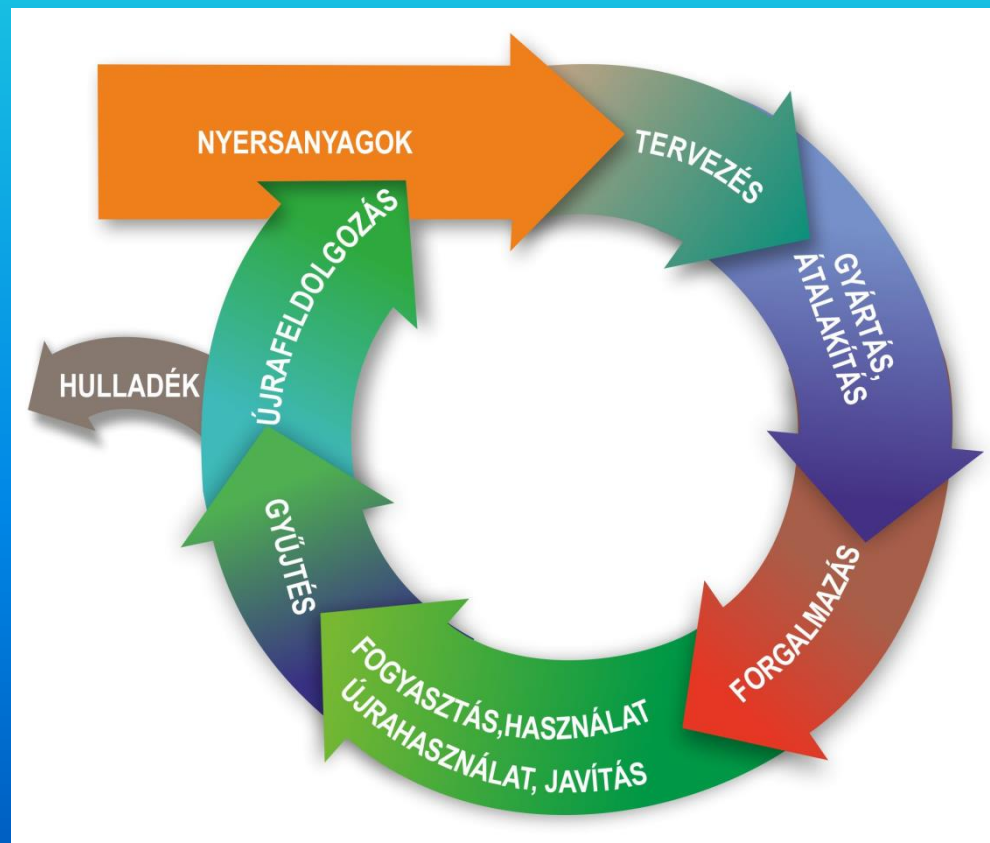
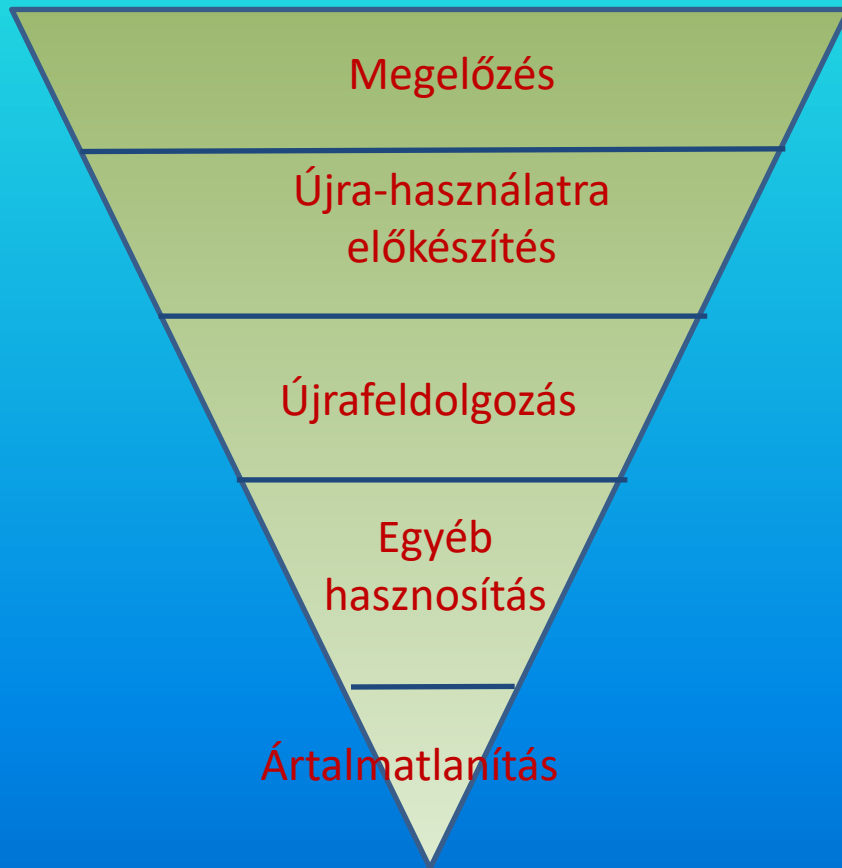
SUP irányelv - Egyszer használatos műanyagok

Határidő: 2021. július 3.

Fenntarthatóság

Hulladék-hierarchia és körforgás

EU Bizottság közleménye - COM(2020) 98 final

A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv

- Fenntartható termékpolitika Fenntartható terméktervezés
- Fogasztók és közbeszerzők folyamatokban Körforgás a termelési
- Elektronika és Információtechnika Akkumulátorok és járművek
- Csomagolás Műanyagok
- Textilipar Építőipar és épületek
- Élelmiszerek, víz és tápanyagok
- Megelőzés Toxikus anyag mentesség
- Másodlagos nyersanyagok - uniós piac Hulladékexport kezelése
 - Körköröség az emberek, a régiók és a városok számára
- Klímasemlegesség A helyes gazdaság
 - Kutatás, innováció és digitalizáció

Megelőzés

- fenntartható termelési és fogyasztási modellek
- erőforrás-hatékony, *tartós, javítható, újrahasználható, korszerűsíthető termékek, újrahasználati rendszerek*
 - kritikus anyagok
 - *élelmiszer-hulladék (2030: 50%)*
 - veszélyesanyag-tartalom csökkentése
 - *hulladékelhagyás*
 - tengeri hulladék
 - tájékoztatási kampányok
- minőségi/mennyiségi mutatók és célértékek
- *Újra-használatra előkészítő és javító hálózatok*

Újrahasználat – csomagolás

- Újrahasználható csomagolások és újrahasználati rendszerek arányának növelése:
 - *betétdíjas rendszerek*
 - minőségi vagy mennyiségi célértékek
 - gazdasági ösztönzők
 - forgalomba hozatali arányok
- **Beszámítási módszer a hasznosítási arányok teljesítésébe az újrafeldolgozási célérték legfeljebb 5%-áig**

Elkülönített gyűjtés

- keverési, égetési és lerakási tilalom
- elkülönített hulladékgyűjtési rendszer *papír, fém, műanyag, üveg* hulladéokra, 2025. január 1-ig *textil és háztartási veszélyes hulladékra*
- *biohulladék* helyi (házi/közösségi komposztálás) vagy külön gyűjtés és feldolgozás 2023. december 31-ig
- *építési-bontási hulladék válogatási rendszer* – fa, ásványi eredetű anyagok (beton, téglák, cserép és kerámiák, kövek), fém, üveg, műanyag, gipsz, veszélyes anyagok
>> szelektív bontás

Hasznosítás

Települési hulladék

Anyagában hasznosítás

2025-ig 55%-ra

2030-ig 60%-ra

2035-ig 65 %-ra

5 év halasztás, eredetire határidőre -5%

2035-ben maximum 10% lerakás

5 év halasztás, eredeti határidőre maximum 25%

Hasznosítás

Csomagolás

kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer (EPR)

2024. december 31-ig

	2025-re	2030-ra
- újrafeldolgozás:	65%	70%
- műanyag:	50%	55%
- fa:	25%	30%
- vasfémek:	70%	80%
- alumínium:	50%	60%
- üveg:	70%	75%
- papír/karton:	75%	85%

5 év halasztás, legalább 30%, üveg/papír min. 60%

EPR követelmények

meglévő rendszerek: **2023. január 5-ig**

- érintettek szerepe és felelőssége
 - *egyenlő bánásmód* a termék minden gyártójával
- hulladékgazdálkodási mennyiségi/minőségi célértékek
- jelentéstételi rendszer a forgalomba hozott termékekről, hulladékaik gyűjtéséről és kezeléséről
 - gyártók *pénzügyi hozzájárulása* fedezze a hulladék elkülönített gyűjtési, szállítási és kezelési költségeit + tájékoztatás és adatkezelés
- a *hozzájárulás nem haladhatja meg* a hulladékgazdálkodási szolgáltatások költséghatékony végzéséhez szükséges költségeket

EPR gyártók (a nevükben eljáró szervezetek) felelőssége

- a rendszerbe tartozó összes termékre és anyagra kiterjed
 - hulladékgyűjtő rendszerek elérhetősége
 - pénzügyi és/vagy szervezési eszközök megléte
- önellenőrzési mechanizmus a pénzgazdálkodásra és az adatminőségre – *független audit*
- Közzététel: teljesítési információk, kollektív teljesítés esetén a szervezet tulajdonosi köre, tagjai, a pénzügyi hozzájárulás nagysága, a hulladékgazdálkodással foglalkozó szereplők kiválasztási módja

EPR állami felelősség

- nyomon követési és végrehajtási keretrendszer
- független szerv vagy hatóság a teljesítés felügyeletére
- rendszeres párbeszéd rendszerek működtetésében részt vevőkkel, illetve az érdekelt felek között.

Roncsautó

Bizottsági felhatalmazások

- a nehézfém-korlátozások meghatározására
- bontási igazolás tartalmának szabályozására
 - szabványok alkalmazásának előírására
- adatszolgáltatás tartalmának és módjának megállapítására

E-hulladék és elem/akku hulladék

- Bizottsági felhatalmazások adatszolgáltatás tartalmának és módjának megállapítására
 - tagállami adatszolgáltatási kötelezettségek pontosítása

SUP

7 intézkedés típus:

Fogyasztáscsökkentés
Forgalmazási korlátozások
Termékkövetelmények
Jelölési követelmények
Kiterjesztett gyártói felelősség
Elkülönített gyűjtés
Figyelemfelkeltés

Fogyasztáscsökkentés

„ambiciózus és tartós”, mérhető mennyiségi csökkenés
2026-ra >> **2021. július 3-ig** nyilvános intézkedési terv az
OHT-ban

Érintett egyszer használatos termékek:

- italos poharak és fedelük vagy tetejük
- ételes edények (dobozok) és fedelük, amelyekből az étel készételként (további előkészítés nélkül), azonnal (helyben vagy elvitelre) fogyasztható, és fogyasztása általában az edényből történik.

Nem tartoznak ide az ital- és ételcsomagolások, tányérok.

Forgalmazási korlátozások

2021. július 3-tól tilos forgalomba hozni:

oxidatív úton lebomló műanyagból készült termékek
egyszer használatos műanyagtermékek:

- fültisztító pálcikák
- evőeszközök (villák, kések, kanalak, evőpálcikák);
- tányérok;
- szívószálak (kivéve a gyógyászati eszközöket);
- italkeverők;
- léggömböket tartó, azokhoz erősítendő pálcák és azokat a léggömbhöz erősítő szerkezetek (kivéve a fogyasztóknak nem értékesített alkalmazásokat);
- expandált polisztirolból készült ételes edények, italos poharak és italcsomagolások, ezek teteje, fedele, kupakja.

Termékkövetelmények

2024. július 3-tól 3 literig egyszer használatos, műanyag kupakos műanyag és kompozit ital csomagolás csak a kupak italtartó részhez rögzítve hozható forgalomba.

2025-től – 3 literig – a forgalomba hozott összes italos PET-palacknak átlagban legalább 25% újrafeldolgozott műanyagot kell tartalmaznia.

2030-tól – 3 literig – a forgalomba hozott összes italos műanyag palacknak átlagban legalább 30% újrafeldolgozott műanyagot kell tartalmaznia.

Jelölési követelmények

2021. július 3-tól az egyszer használatos műanyagtermékeken tájékoztató jelölést kell alkalmazni:

- a termékre vonatkozó hulladékgazdálkodási lehetőségekről,
- a kerülendő hulladékártalmatlanítási módokról,
- a műanyagok jelenlétére, a hulladék elhagyásából vagy nem megfelelő kezeléséből eredő környezeti hatásokról

Érintett termékek:

- egészségügyi betétek (párnák), tamponok és tampon-applikátorok,
- elő-nedvesített testápolási és háztartási törlőkendők,
 - filteres dohánytermékek, dohány filterek,
 - italos poharak.

Kiterjesztett gyártói felelősség

2024. december 31-ig kiterjesztett gyártói felelősségi rendszereket kell kialakítani az egyszer használatos műanyagtermékekre

Érintett termékek:

- ételtartó edények és fedelük
- flexibilis ételtartó csomagolások, zacskók
 - italtartó poharak és fedelük
- italos palackok – kompozit is – 3 literig és kupakjuk
 - könnyű műanyag zacskók
 - nedves törlőkendők
 - léggömbök
- filteres dohánytermékek és dohányfilterek

A gyártóknak fedezniük kell a figyelemfelkeltés, a köztéri gyűjtés és a hulladékelhagyás költségeit is!

Elkülönített gyűjtés

2025-re az adott évben forgalomba hozott, 3 litert meg nem haladó térfogatú, egyszer használatos, műanyag kupakkal vagy fedéllel lezárt műanyag italos palackok 77 tömeg%-át,

2029-re 90 tömeg%-át elkülönítetten kell gyűjteni

Figyelemfelkeltés

A SUP irányelv hatálya alá tartozó egyszer használatos műanyagtermékek fogyasztóit és a műanyagot tartalmazó halászeszközök felhasználóit

a következőkről kell tájékoztatni:

- az elérhető helyettesítő, újrahasználható termékek, újrahasználati rendszerek és hulladékgazdálkodási lehetőségek
- a hulladékelhagyás és a nem megfelelő hulladék elhelyezés környezetre gyakorolt hatása
 - a nem megfelelő hulladékelhelyezés szennyvízhálózatra gyakorolt hatása

Csomagolás +

Határidő: 2016. november 27..

könnyű műanyag hordtasakok (50 mikron alatt)

felhasználásának csökkentése:

- felhasználás-csökkentési célok
- gazdasági eszközök
- forgalombahozatali korlátozások

2018. december 31-ig a díjmentes rendelkezésre
bocsátás tilalma

2019. december 31-ig az éves felhasználás max. 90 db/fő,
2025. december 31-ig max. 40 db/fő

Nagyon könnyű műanyag hordtasak (15 mikron alatt)
kizárható

Felkészültünk?

2020. évi XCI. törvény egyes, egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról

- kormányfelhatalmazás az egyszer használatos termékek korlátozására

- Ktdt. módosítás: *műanyag hordtasakra* csekély mennyiség $300 > 75$ kg/év, biológiailag lebomló $0 > 500$ Ft/kg, többi 1900 Ft/kg

- vhr. EU notifikáción

- hatályos 2021. július 1-től

Felkészültünk?

*2020. február 19. – Klíma- és Természetvédelmi
Akcióterv 2020*

- illegális hulladéklerakók felszámolása július 1-től,
önálló hulladékgazdálkodási hatóság
- egyszer használatos műanyagok forgalmazásának
betiltása, italcsomagolások visszaváltásának lehetővé
tétele
- folyóink megvédése a külföldről érkező hulladéktól

Felkészültünk?

Tervezetek

- a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény végrehajtásáról szóló 343/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet, valamint a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról
- a körforgásos gazdaságra történő átállás érdekében szükséges egyes törvények módosításáról;
 - a körforgásos gazdaságra történő átállás érdekében szükséges egyes kormányrendeletek módosításáról;
- az illegális hulladéklerakás felszámolásáról és a hulladékgazdálkodási ágazat racionalizálásának első lépéseként a hulladékgazdálkodási hatóság felállításáról, továbbá egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról;
- a visszaváltási rendszer hazai megvalósításához kapcsolódó intézkedésekről;
- az egyes műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásához és a gyártók innovatív technológiaváltásának támogatásához kapcsolódó intézkedésekről;
 - az egyes hulladékgazdálkodási ágazati intézkedésekről

Köszönöm a figyelmüket!

- **Markó Csaba**

hulladékgazdálkodási szakértő

KSZGYSZ szakmai igazgató

EnviCult Kft. ügyvezető

- marko.csaba@kszgysz.hu
- envicult@gmail.com

- +36 30 5371003; +36 70 6160764